

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNABUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 59

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 29. september 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

Mangt umskiftist á mannsins ævi

Vit minnst frá fyrr, tá tað hoyrdist frá teimum ymsu virkinum, at tey vóru farin »fallit«. Söla fór fram og aðrir menn yvirtóku virkini fyri ofta lagalig kor.

Men hvat hendir nú. Menn hava spælt við milliónum, teir einki eiga í, og hava sett tær fastar í ymiskt, meira ella minni nýtiligt, vinnulívinum til frama. Ístaðin fyri sum fyrr, tá virkini hjá tilíkinum monnum fóru undir hamarin, so teir menn, ið skil høvdu uppá tilíkt sloppu fram at, gevur okkara landsstýri loyvi til at tey bestu föri verða seld út av landinum, fyri at teir menn, ið koyrt hava alt út á sjógv skulu sleppa undan ábyrgdaleysu gerðum sínum. Hvi lata teir ikki menn í Føroyum, ið skil hava á at driva trolarar fáa teir uppá lagaligar treytir at arbeiða við, tað mátti veri betur fyri landið? ella hava teir gloymt, at teir eru valdir at sita har fyri at leggja alla orku sína í, landinum til frama og ikki til at sita og verja einstaklingin við hond og fót, soleiðis at teir koyra landið á heysin.

Í dag vilja teir selja bestu trolarir okkara út av landinum, tí sum teir siga eingin er förrur fyri at

Dimmalætting og landsstýrið

Í nærum hvørjari einasti Dimmu kann ein í hesum dögum lesa um hennara stöðu til fólkaflokks-sambandsamgonguna, ið ikki tykist at standa væl í hennara eygum.

Hon er misnøgd við alt — eisini Kr. Djurhuus.

Men sannleikin man vera tann, at Dimma hevur funnið sær eitt í neyðini nýtandi vápn. Hon veit sum er, at hennara rödd kemur nærum um hvørja gátt í Føroyum, veljararnir kenna sambandsins stöðu gjøgnum Dimmalætting, og hon er lívsnervin, ið heldur sambandsflokkinum saman, eisini nú hansara leiðarar hava prísgivið seg fólkaflokkin.

Flokksins stöðu á tingi leggja fólks seg ikki so nógv eftir, og hartil hevur Dimma lætt við at verja allar gerðir flokksins, tá hon sambært síni gomlu frammihjáráttindi eigur atgongd til tey ystu útskerj-ahjartarúmini.

keypa teir kontant í landinum, hvi skulu teir keypast kontant í dag? Hvi ikki lata dugandi menn, hvat politikki teir halda seg til, fáa teir móti landsins ábyrgd.

TRÓNDUR — hann rembist

Tað var altíð væntandi, at »Løgmannsurðin« kom ikki at verða hitt einaasta sjónliga vitnið um hvat forfedrarnir halda um skilið í Føroyum nú. Vit frætta úr Norðragötu, at har er hús Tróndar gamla komið undan kavi, niðri á sandinum. Syllarnar eru av reka-vidi og veggirnir av stórum gróti, væl laðaðir. Er tað sum tað sigst, at Øregaard hevur funnið rúnarkelvið, so verður javnaðarflokkurin ikki góður at bíta knútur við til komandi val — og tað man fara at verða skjótt.

HUNDALÍV

Nú er Dimma komin í vanda. Í hvørfjum nummari skrivar hon um hvussu sambandspolitikkur skal verða rikin, men margháttliga ljóðar, hann er altíð övugt tí ið sambandsformaðurin á Strøndum ger.

Fólk hugsar sum so, tá tey lesa Dimmu, ja hesir menn hava óivað skil í sær, tí teir skriva jú tað sama ár út og ár inn, og nú hava teir jú eisini fingið teirra fyrrv. størsta andstöðuflokk flkf. at renna í hölunum á sær, og altíð aftan fyri sum trúggaður hundur. Dgbl. hin litli eltingahundurin roynir at goygja, men hann hevur tað jú at liva av, so hvat annað skal hann gera uttan at goygja, og glepsa við hvørt.

Nú eru teir ósamdir um, hvør

Jóannes Paturss. og Nólsoyar Páll

kunna bjargast um Lögtingið tekur og tveitur nýggja Tjaldur um sýn og keypir hesar báðar vala bátar í staðin, tí hvør skal nýta stórar skreytbátar til fólk ið er rýmt úr hesum landi.

Galti.

HVALABÁTARNIR

Dagbl. hevur skrivað, at nú fáa Føroyingar at síggja, hvat tað vil siga, ikki at fáa tað biliga fólkaflokkstvöstið. Báðir teir størstu hvalabátarnir skulu av landinum aftur, og verður vit tað hvalaveiðan sett niður við 40 %.

Var nú hetta bátakeypið so gott sum menn ganga og tosa um? hvi seldu Norðmenn bátarnar? Eftir hvat frættist millum menn nýta hesir hvalabátar so nógv olju (Shellolju), at tað er ógvuliga ivingasamt um teir standa seg hvussu nógvur hvalir teir so enn veiða. Er hetta satt, er tað so ikki í seinasta lagi, at fáa tilíkar menn

Sakarmál

verður ætlandi reist móti verkfallsmönnum, ið kærmyndugleikarnir halda hava borið seg skeivt at undir verkfallinum í vár. Myndugleikarnir halda at skeivt var farið fram móti ravmagnsverkinum, bilkoyringini og skipasambandinum.

burtur úr øllum arbeiði ið hevur við vinnulivið at gera.

HVÖR REVSADUR

Í 14. sept, stendur, at fútin skal reisa sakarmál móti arbeiðsmannafelagnum í Havn, og móti einstökum monnum. Men verða menn í Havn átaladur, ja kanska revsaðir fyri steðganina av el-verkinum og skipasamgonguni, hvussu verður so við teimum ella tí oljufelagi, ið noktaði sjúklingunum á bróstsjúkrahúsinum olju, og við Th. Petersen, ið noktaði at lata lögtingsskipini sigla aftaná at verkfallið var lokið, og við Th. M. & M., ið ikki vildi flyta post og ferðafólk til og frá Havnini hóast einkarrættin.

Vit vænta, at hetta verður ein lóta at gera upp. Vit halda at skal nakað gerast við hetta, má alt takast frá botninum av.

Grønlandsskipini

Flestu Grønlandsskipini eru nú á heimveg ella komin. Seinasta sunnudag kom á Skálafjörðin: Mjóanes, Galathea, Gulenni. Fríggjamorgunin var Skálanes inni á Havnini, og sama morgun kom Grundick, ið hevur veitt 1100 skp. Onnur skip, ið eru komin ella komin tætt undir land eru: Hamranes, City, Marshall, Norðfarið, Henry Freeman, Godthaaab.

Úr Íslandi er Maritana komin við 440 skp. Fyri árið hevur hon 1750 skp.

Skipini, ið komin eru úr Grønlandi hava havt gott veður.

Í Grønlandi hevur veðurlagið verið sera ringt alt summar, regn meginpartin av summrinum.

Kongsjørðin á føroyskum hondum

Lögtingið hevur nú yvirtikið kongsjørðina og Jarðargrunnin — verður boðað frá í hesum dögum. Sjalvandi er hetta ikki annað enn gott, men hvønn týdning hetta hevur er nakað heilt annað.

Landið liggur í øllum fœrum fyri ein stóran part í órókt, og lítið og einki hevur verið gjørt fyri at hjálpa uppá jarðabrukið og teir, ið umsitingina hava í hondum.

Sum nú er gevur hin føroyska kongsjørðin lögtinginum lítið meir árliga enn landsstýrið kann keypa eini hvørji sethús fyri.

Men vónandi verður hetta til vøkstur, menning og framburð innan landbúnaðin.

Læraramerkisdagur

1. okt. hevur frúgvinn M. B. Jacobsen, ið er yvirlærarinna nú, verið lærarinna í 40 ár.

Sama dag hevur Petur Mikkelsen verið lærari í Lørvík í 25 ár.

Dragaberg

hevur selt 131 tons av fiski í Hamberg fyri umleið 120.000 kr.